

DE CE LIBERALISM?

Noua temă de reflecții a revistei „Xenopoliana“ figura de mult printre cele de un interes prioritar pentru comunitatea istoriografică. Abia acum, prin strădania unor tineri colaboratori, Liviu Brătescu și Ovidiu Buruiană, ea a ajuns în stadiul valorificării editoriale. Inițiative consonante s-au produs între timp, destul de numeroase și de interesante pentru a reclama noi sistematizări.

De ce liberalism? Marile confruntări din ultimele secole au avut ca miză esențială chiar liberalismul, se poate spune, urmând o linie de gândire ce s-a impus tot mai mult în deceniile din urmă. Secolul XIX a însemnat, sub acest unghi, izbânda liberalismului, după cum secolul XX a adus o permanentă agresiune contra lui, din stânga și din dreapta eșichierului politic, ca să sfârșească într-o reabilitare semnificativă, pe care unii analiști ai fenomenului o socot și deplină. „Sfârșitul istoriei“, în accepția neohegeliană a lui Fukuyama, ar fi tocmai triumful unui liberalism adus de împrejurări în situația de a se impune la nivel planetar. Acum știu, după trei lustri de la emiterea acelei teorii, că destructurarea unor spații totalitare nu a impus repede un substitut liberal și că lumea e departe de a primi peste tot liberalismul ca pe o filozofie politică salutară.

Ca și în cazul democrației, se poate spune că liberalismul e plin de „vicii“, dar că o soluție mai bună nu există. Lumea contemporană are datoria, de aceea, să-i aducă ajustările reclamate de timp, pentru ca aerul din jur să fie mai puțin viciat, mai tonic, mai reconfortant.

În acest spirit, noile reflecții pe seama liberalismului, ca trend major al lumii moderne, se vădesc deopotrivă legitime și necesare.

Alexandru Zub